

IJ: Internet Society is bij het grote publiek niet zo bekend. Hoe komt dat eigenlijk?

ISOC heeft ook internationaal nooit hoog van de toren geblazen. Nochtans zijn we in 180 landen aanwezig. En worden de regels van het internetwereldje voor een groot stuk bepaald aan de hand van wat ISOC doet en deed, bijvoorbeeld via ICANN, IETF, W3C, enz. Het is voor ons belangrijk om de zaken die door het internet gemanipuleerd zouden kunnen worden, ook in de slechte zin van het woord, in de gaten te houden. Vandaar ook onze samenwerking met W3C, dat niet alleen standaarden definieert, maar er ook voor zorgt dat er controle is op de toepassing van de standaarden. Als organisatie kunnen we, door onze neutraliteit, een cruciale rol spelen op het vlak van bewaking. Om die bewakingsrol behoorlijk te kunnen vervullen moet je ook in de achtergrond kunnen werken.

IJ: Is uw recente initiatief om met een spam- en spywareklachtendienst te starten provocerend bedoeld?

Nu is het moment daar om dat wat we allemaal gezien hebben, ook te gaan aanpakken. Verleden jaar heeft de federale overheid ook actie ondernomen. Ze heeft een spambox opgezet, waarin ze 50.000 mails heeft ontvangen en is gaan kijken wat die spam feitelijk inhield. En wat was de conclusie van het rapport? "Ach, maar 2,78 % van de berichten is afkomstig uit België." Het is niet omdat het percentage laag is dat de burger en de bedrijven niet dagdagelijks geconfronteerd worden met deze vorm van criminaliteit. We zouden eens moeten nagaan door wie we worden belegerd. En waarom. Onlangs kreeg ik bijvoorbeeld zelf een mail binnen van een organisatie die mij wapens wil verkopen en als die referenties Al Qaeda en Bin Laden opgeeft. Dat was voor mij de druppel die de emmer deed overlopen. Gaan we zo iets nu echt toelaten?

De netwerken worden overbelast door spam. Ondertussen verplicht de wetgever de ISP's de communicatie van hun klanten gedurende één jaar bij te houden. Die verplichting kunnen ze providers dus wel opleggen. Waarom het spamprobleem niet scherper aan banden leggen? Ik vergelijk dat met een muggenplaag. Je kan tien keer zoveel insecticiden op de markt brengen. Maar los je het probleem daarmee op? Natuurlijk niet. De oorzaak moet aangepakt worden. Dan heb je geen insecticiden meer nodig.

Met ISOC willen we proberen het probleem opnieuw op de discussietafel te brengen, en dan zeker vanuit de gebruikershoek. Het meeste effect bereikt men nog steeds door te provoceren, de zaken keihard zeggen hoe ze zijn en een oplossing eisen.

IJ: De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer heeft dus niet genoeg gedaan?

Als je naar de website van de Commissie surft, dan vind je een aantal tips. Meer gedetailleerde informatie is echter te vinden in een boek dat wordt aangeboden. Door vermoedelijk omstandigheden die voor de commissie toereikend waren is het spamprobleem niet ingedijkt en hebben we vandaag te maken met zwaar belaste netwerken en overvolle mailboxen. Graag had ik meer actie gezien naar de oorzaak van het spamprobleem.

IJ: U hebt niet de indruk dat u momenteel al invloed kan uitoefenen op het beleid?

Men wil veel doen bij de overheid, maar sinds het indienen van het regeringsvoorstel zien we vandaag weinig concreets gebeuren. Er worden heel veel budgetten toegewezen aan projecten, die na maanden dan toch weer in de vergeethoek verdwijnen. Bijvoorbeeld De Online-Cursussen in het kader van de EQUAL projecten is een mooi project, maar in november loopt de subsidiëring ten einde en is het voortbestaan van het project vandaag nog niet ingevuld? Concreet zie je niets veranderen. Niemand kan bewijzen voorleggen waaruit blijkt dat het e-government de burger toelaat makkelijker te communiceren met de overheid. Het omgekeerde wordt bewezen, tot nog toe. Kijk naar de elektronische identiteitskaart. Je moet er altijd een stuk papier bij hebben, want anders weten ze niet waar je woont; banken kunnen de kaart niet gebruiken, omdat ze nog niet de juiste software hebben.

Stapsgewijs willen we met ISOC een aantal belangrijke thema's naar voor brengen. Mede ook door onze grensoverschrijdende structuur, onze goede communicatie met onze collega's in andere landen, denken wij een goede insteek te kunnen geven in het eGovernment gebeuren.

Samen met organisaties als BlindSurfer willen wij ook bij de minderbedeelden ondersteunend werk leveren. Blindsurfer streeft vandaag voor de toepassing van de door W3C opgebouwde WAI-normen bij tal van overheidswebsites (vlaams, provinciaal, gemeentelijk). Weliswaar is het opmerkelijk dat zij zelf geen lid van W3C. zijn.

IJ: Is het probleem van cybercriminaliteit volgens u dan overroepen?

Er steekt zeker een stuk business achter. Een virusschrijver is veroordeeld, maar vermoedelijk zal zijn boete betaald worden, want hij gaat in dienst genomen worden (Sasser nvdr.); Dan stel ik mij de vraag of hij voordien al niet in dienst was. Om je concurrentiepositie te verstevigen als producent van anti-virussoftware of spamfilters, kan je er voor zorgen dat je de enige bent die perfect kan reageren op een verschijnsel - als je weet hoe het is gemaakt.

IJ: Leidt spam ertoe dat meer en meer mensen het e-mailen vaarwel gaan zeggen?

Zet de deuren wagenwijd open voor spam en ze leggen onze communicatie plat. Inderdaad, mensen zijn bang om zich via email bekend te maken. Daarom ook de vele wegwerpemailadressen. Surfen wordt tot 'snel klikklik, gauw kijken en net zo gauw weer wegwezen. Het idee om wegwerpadressen te gebruiken bijvoorbeeld is al even absurd als het promoten van wegwerppgsms. Een e-mailadres dient om je bekend te maken, als communicatiemiddel - en dan heb ik geen 37 verschillende accounts nodig.

IJ: Het internet toegankelijk maken is één van de prioriteiten van ISOC. In België zijn er volgens ISPA ongeveer 1,6 miljoen internetverbindingen (merendeel breedband). Hoe kan de penetratie uitgebreid worden?

De digitale kloof heeft twee aspecten. Om te beginnen is er de toegankelijkheid, de manier waarop je op het internet geraakt. Providers spelen daarin een belangrijke rol. Maar wat doen zij? Tegen elkaar opboksen om capaciteit aan te bieden. En daar hangen dan prijskaartjes aan vast. Aan de andere kant begint de digitale kloof ook met een redenering als 'zoveel mensen hebben breedbandcapaciteit, dus mag ik mijn site gaan overladen met allerlei gadgets'. Bijvoorbeeld de senioren kunnen niet mee met al dat geflikker en geflits op bepaalde sites. Je kan de kloof ook vergroten door de internetgebruiker te negeren. Heel wat overheidssites hebben nog steeds veel weg van een labyrint.

IJ: Er wordt wat te weinig stilgestaan bij de manier van presenteren en structureren?

't Is show, hé. Een website wordt veel te veel gemaakt net zoals men een folder maakt. Hij is er, 't is mooi, 't is flashy en nu is het gedaan. Blijf dan maar folders produceren. Een website ga ik keer op keer consulteren. Als die site dan drie keer hetzelfde toont, met dan nog verouderde informatie, dan laat ik hem links liggen.

IJ: Zijn websites nog te eenzijdig gericht op een bepaald profiel van gebruiker?

Het is een welbepaalde groep die websites maakt en die het overgrote deel van de actuele websites aangeboden heeft. Toch valt het op dat langzamerhand naar functionele websites wordt overgestapt. FEWEB tracht evenzeer een kwaliteitsnorm te bepalen en aan de hand van een code of conduct de bouw van websites enigszins volgens normen te laten plaats vinden. Een niet onbelangrijke actie.

Eigenlijk creëren diegenen die content aanbieden op het net de digitale kloof. Door de manier waarop ze het doen. Sites worden technisch tegen elkaar uitgespeeld. Webdesigners gebruiken allerlei stunts en gadgets, zoals hopen plug-ins. Dat veroorzaakt alleen maar ergernis. En door spam en virussen en spyware komen zo'n sites in de problemen, want ze worden minder toegankelijk. Pop-up-stoppers worden geïnstalleerd, cookies worden tegengehouden en dan gaat de helft van sommige websites al verloren. Dan kan je zelfs niet meer aan tele-banking doen! Niemand staat er blijkbaar bij stil, de

normen van webtoegankelijkheid zijn er ook niet voor niets gekomen. Hoe complexer je een website maakt, hoe moeilijker het ook is voor Jan met de pet om zijn ding te doen. Sluiten we die mensen dan ook al uit? Dan wordt de digitale kloof groot.

IJ: Valt die evolutie om te buigen?

Alleen door ervoor te zorgen dat het thema bespreekbaar is. Anders staan we binnen vijf jaar nog even ver. Er zijn door de overheid richtlijnen opgesteld voor websitebouwers, maar daar is het bij gebleven. Het boekje is gepubliceerd, ook op het internet, maar niemand promoot het. FEWEB werkt zelf aan een 'code of conduct', maar schiet daar misschien haar taak voorbij. De vraag is of zij regels kunnen opleggen aan hun leden. Wil je de digitale kloof verkleinen, dan kan je beter een website bouwen die twee richtingen heeft, een oriëntatie voor de gewone gebruiker en een voor de flashy-gebruiker. Dat komt ook het rendement ten goede. Als 30% van het vaste cliënteel de site niet aankan, dan ben je verplicht om te opteren voor een eenvoudige versie. Voor mij is het uitgangspunt dat consumers de site kunnen vinden én de informatie die ze zoeken. Nu IPv6 een feit is, kunnen de netten eventueel opgesplitst worden. Dan komt er misschien, naast een professioneel internet, een consumer-netwerk.

IJ: Zal dat consumer-netwerk dan zo evolueren dat het eerder verspreid zal worden via digitale tv, gsm, etc. dan via de pc?

Concreet zijn er nog niet veel verschuivingen. De overheid moet de burger nu dwingen om een investering te doen (settopbox nvdr), die alleen voor de overheid zou dienen. Het is zoals met dat e-mailadres dat is uitgelekt, dat alleen dienst zal doen voor de openbare instanties en voor de rest kan je er niets mee doen. Je dwingt de burger om een extra account te nemen. Dat is niet direct de goede benadering. Wat wel kan, via de overheid, is bepaalde functies in een bewaakt netwerk steken. Met één provider is dat perfect te controleren. Dan heb je alleen aan die ene te zeggen waar de grens ligt.

IJ: Vanvelthoven deed eind augustus de omstrede uitspraak dat minstens 15% van de bevolking gewoon niet geïnteresseerd is in internet en nieuwe media.

Heeft hij zich ook de vraag gesteld waarom ze niet geïnteresseerd zijn? Misschien zijn ze enkel bang van wat er gebeurt op internet. Als je vandaag een krant of magazine openslaat, dan word je gebombardeerd met problemen. Iemand die er niets van af weet, die durft niet meer on-line te gaan. Dan houd je inderdaad alleen de happy few over, diegenen die in staat zijn te investeren in de nodige software en hardware om veilig te internetten.

Eén van de redenen om het internet vaarwel te zeggen, is de angst voor het dreigende cyberterrorisme. Hoe gesofisticeerder de dingen worden, des te gevaarlijker worden ze ook. Het is bijvoorbeeld perfect denkbaar dat terroristische organisaties zich gaan financieren door het virtueel plunderen van banken. Dat is dus geen science fiction. Als we niets ondernemen, dan geven we ze carte blanche. In 1995 verscheen de film The Net. Nu, bijna tien jaar later, is die film geen fictie meer, maar realiteit. We moeten ons daar bewust van zijn.

IJ: Ik vind het treffend dat u, die zich inzet voor standaarden en een zekere sturing, toch over het internet spreekt als een soort van wilde westen.

Ondanks de massa's standaarden, slagen velen erin de boel lam te leggen. Vroeger was het internet veel veiliger. Waarom kunnen we niet terug naar die situatie? Technologisch is er niets dat ons verhindert om veilig te werken. Integendeel. Er zijn bijvoorbeeld heel wat mogelijkheden om de identiteit van een internetgebruiker te controleren en dit binnen aanvaardbare kosten. Het wordt tijd dat het ook effectief gedaan wordt en dat overheden zich erachter scharen. De Europese Commissie schrijft regelgeving uit bij de vleet, in overleg met organisaties zoals ISOC, maar de lidstaten moeten die willen volgen. Als ik zie dat België nog altijd niet in orde is met de cookie-wetgeving. Zo ook de opt-in-wetgeving. In België wordt er tot het einde van het jaar niemand gestraft. Hoe ga je daarna nog in beroep gaan? Wat kan er nog bewezen worden? Welke juridische instantie gaat daar uitspraak over doen?